zett szakújságíró. Tennivaló bőven van, ezért felszólította a jelenlévőket, hogy közösen gondolkodjanak el rajta.

Gazdaság az elektronikus médiában című előadása kezdetén Simkó János, a Gazdasági Rádió főszerkesztője bemutatta Magyarország médiatérképének a változását az elmúlt tíz-tizenkét évben, ebbe a térbe helyezve el a gazdasági rádiót, az elektronikus gazdasági újságírást. A médiatérkép jellemzői alapján kétféle változást különböztethetünk meg: mennyiségi és minőségi változásokat. A résztvevők megtudhatták, hogy a médiaiparban foglalkoztatottak száma az utóbbi 13 évben a háromszorosára nőtt, ebbe beleértve a reklámipar infrastruktúráját is. Robbanásszerűen nőtt a médiatermékek száma. Magyarországon például ma már 160 rádióállomás működik, miközben 70–80 rádióállomás tud normálisan elférni ezen a piacon. Túlságosan sok frekvenciát írt ki az országos rádió és televíziós testület, így sokan meggondolatlanul kezdtek ilyen jellegű vállalkozásba. Ebben az időben jelentősen növekedett a médiahasználatra fordított idő is. Megfigyelhető, hogy ugrásszerűen nőtt a reklámpiac, 1990-ben kb. 200 millió forintot számoltak a reklámpiacon, ma ez az összeg kb. 200 milliárd forintra növekedett. Ma már a fogyasztó határozza meg a menüt, ő állapítja meg, hogy mit, mikor szeretne nézni, hallgatni vagy olvasni. Megváltozott a tulajdonosi szerkezet. Együttesen jelentek meg a globális és lokális hatások. A telekommunikációs eszközök diverzifikációja figyelhető meg, ezek az eszközök az élet minden területére behatolnak, és a legintimebb percekben szólalnak meg. A továbbiakban az előadó részletesen bemutatta az írott sajtó, a rádiózás, televíziózás és az internet változásait, hangsúlyozva minden területen a nagyfokú technikai innovációt. Előadása végezetéül az előadó a gazdasági rádió beindulásáról és működéséről mondott néhány szót. A statisztikák szerint már kezdetben jól elérték a célközönséget: kis- és középvállalkozások, pénzügyi szakemberek, vállalatvezetők, amely korban, jövedelemben és presztízsfogyasztásban is nagyon széles spektrum, de mindenképp a gazdaság iránt fogékony közönség. Az indulás előtt közvélemény-kutatást végeztek, mely alapján oda léptek be, ahol rés volt. Mérték a zenei ízlést is, különböző értéktartományok alapján rakták össze a műsorstruktúrát, amely ma sajátja a rádiónak. Tehát egy szakmailag nagyon átgondolt, mérnökileg pontosan megtervezett adóról van szó. A célcsoport véleménygazdának nevezhető, hisz üzleti és társadalmi döntéseket hozók csoportját jelenti. Az adáskörzet több mint félmillió embert érint, akiknek átlagosnál jobb a vagyoni helyzete, és egy magas presztízsfogyasztást jelent. A rádiónak gazdasági tanácsadó testülete van, hallható az interneten is. A szerkesztőség számára nagyon fontos a verseny, a siker, mindenféle gazdasági változás.

A rendezvény vitával zárult, Karácsonyi Zsigmond MÚRE főtitkár vezetésével, melynek fő kérdése: Miért nincs piaca a gazdasági lapoknak Romániában? A vitaindítók a következő kérdésköröket vetették fel: Az április 7-i bukaresti tőzsdei rekordjának a magyar napi- és hetilapokban, rádióban nem volt visszhangja, mely kapcsán joggal tehető fel a kérdés: miért nem? A romániai magyar sajtó miért nem ír gazdasági kérdésekről? Ennek elsődleges oka a magyar gazdasági szakterminológia ismeretének hiánya. Mi a megoldás? Gazdasági szakembereket kellene átképezni újságírónak vagy fordítva? Szükség van-e egyáltalán gazdasági szakírásra?

A résztvevők hosszas vita után egyetértettek abban, hogy szükség van gazdasági szakírásra, illetve gazdasági újságírók képzésére. Erre a problémára a MÚRE és az RMKT közösen próbál megoldást találni a közeljövőben.

Ciotlăuș Jutka

VI. Ifjú Közgazdász Találkozó Székelyudvarhelyen

A Romániai Magyar Közgazdász Társaság Ifjúsági Frakció (RIF) országos szervezete a székelyudvarhelyi szervezettel közösen 2004. május 14–16-a között Székelyudvarhelyen szervezte meg a VI. Ifjú Közgazdász Találkozót. A találkozó témája „Vállalkozzunk fiatalon az EU küszöbén.” A rendezvényen 143-an vettek részt.

A rendezvény első napján került sor a Romániai Magyar Közgazdász Társaság Ifjúsági Frakciójának (RIF) közgyűlésére, amelyen ezúttal nem került sor tisztújításra. Az elnöki illetve a helyi szervezetek beszámolóit követően a közgyűlés résztvevői megvitatták a RIF következő évi programtervezetét.

A rendezvény szakmai programját Benedek Márta országos alelnök nyitotta meg. Ezután a következő előadások hangzottak el:

Bakacsi Gyula, az EMTE rektor helyettese, Szervezeti kultúra és menedzsment című előadásában bemutatta, hogy az Európai Unión belül nagy különbségek találhatóak a vezetési stílusokat, szervezeti kultúrákat illetően. Friss kutatási eredményekre alapozva az is kiderült, hogy az anyaországi és a székelyföldi felső- és középvezetők alapvetően ugyanahhoz a kulturális klasszterhez tartoznak.

Vass Attila ábrázolta, melyek azok a gyakorlati módszerek,

lépések, amelyek alapján egy privatizálandó vagy eladandó céget értékelnek. A vállalatértékelés fontos kiindulópontja a könyvvitel. A könyvviteli szabályok rendelkezések betartásának fontosságáról beszélt Szakács Paál Erzsébet.

Buday Sántha Attila, a Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Agrár-, Környezet- és Regionális Gazdaságtan Tanszékének habilja, illetve tanszékvezető egyetemi tanára, a társadalmat hazánkban is egyre inkább nyugtalanító környezeti károkról, környezeti nevelésről beszélt, bemutatva ezen problémák megoldásának gazdasági vetületeit.

Lotfi Farbod, a Deutsche Bank magyarországi elnök-vezérigazgatója, illetve Száz János, a BKAE tanszékvezető egyetemi tanára által tartott előadás bemutatta azokat a modern értékpapírpiaci eszközöket, amelyek nálunk is kezdenek meghonosodni. A hallgatóság Lotfi Farbod és Száz János gyakorlati tapasztalataival gazdagodva léphetett tovább a humánerőforrás kérdéskörével foglalkozó előadásra, melyet Péter Gábor tartott. Az SKR Consulting Sepsiszentgyörgyi igazgatója a hallgatóság elé tárta a humánerőforrás-fejlesztés aktuális kérdéseit, illetve rávilágított a felnőttképzés fontosságára.

A szakmai program az esti fogadással zárult, másnap, a rendezvény kiértékelése után, az ifjú közgazdászok sikeresen lebonyolított találkozója is véget ért.

A RIF országos illetve helyi szervezeteinek jövőbeni programjai, tervei után érdeklődők információt kaphatnak az **office@rmkt.ro** e-mail címen vagy a **www.rmkt.ro** weboldalon.

Gáti Attila

Hírek

Pályázati lehetőség

Az RMKT országos elnöksége pályázatot hirdet kutatási tevékenységre „A szolgáltatások helyzete a román gazdaságban" témával. A három legjobb tanulmányt díjazzuk, a nyertes tanulmány pedig a vándorgyűlés egyik szekciójának lesz a vitaindító előadása. A tanulmánynak magában kell foglalnia: a szolgáltatási szektor alakulását, összehasonlítási elemzést a közép-kelet-európai és nyugat-európai helyzettel, kiértékelés, perspektívák bemutatását. Pályázati határidő: 2004. június 30. Korhatár: 35 év, díjazás: 1. díj: hatmillió, 2. díj: négymillió, 3. díj: kétmillió lej. További információk az **office@rmkt.ro** e-mail címen illetve a **0264-431488**-as telefonszámon.

Magyar kis- és középvállalkozók együttműködési lehetőségei a Kárpát Medencében

2004. május 19-20-án a szlovákiai nagykaposi székhelyű Regionális Vállalkozásfejlesztési Szövetség, az Új Kézfogás Közalapítvánnyal együtt, nemzetközi konferenciát szervezett „Magyar kis- és középvállalkozók együttműködési lehetőségei a Kárpát-medencében az EU bővítést követően" címmel. Erdélyből hét résztvevője volt a konferenciának. Neves szlovákiai és magyarországi előadók mellett Somai József, az RMKT elnöke tájékoztatót tartott a romániai gazdasági helyzetről és a kis- és középvállalkozók esélyeiről a felzárkózás folyamatában.

Szentkirályi Zsigmond emlékünnepség

2004. május 29-én, Erdélyi Múzeum Egyesület(EME) az Romániai Magyar Közgazdász Társaság(RMKT), és az Erdélyi Magyar Műszaki Egyesület(EMT), az Erdélyi Múzeum Egyesület előadótermében megemlékezést tartottak Szentkirályi Zsigmond születésének 200. évfordulója alkalmából. A neves köz-gazdász, a magyar tudományos akadémia tagja, bánya-mérnök, bányatanácsos, erdélyi bányakapitány, munkásságának ismer-tetését követően koszorút helyeztek el sírján, a Házsongárdi temetőben.

Rezumatul revistei în limba română

Enciclopedia lui Apáczai și începuturile gândirii economice în Transilvania

KOVÁCS GYÖRGY

În partea întroductivă autorul prezintă gândirea privind teoria statului și a gândirii economice din Ardeal, premergătoare activității lui Apáczai Csere János. Se arată că în această perioadă principala caracteristică a "literaturii" de economie națională o constituie orientarea ei cu precădere spre problemele practice, cu atât mai mult, întrucât la aceea vreme încă nu se putea vorbi despre separarea teoriei de practica economică. În această situație aspecte de gândire economică apar cu exclusivitate în reglementările juridice (legi, proiecte de legi), în procesele verbale orășenești și sătești, în literatura profesională și de popularizare a activității economice. În secolul XVI-XVII, deși se pot observa legături timide cu unele

tendințe europene, totuși nu se poate vorbi de aplicarea lor în amploarea lor în Ardeal. Deși sunt prezente, în această perioadă, în Transilvania tendințele mercantiliste nu au atins ridicat nivelul din patria lui Colbert sau a lui Cromwel. Din punct de vedere al politicii economice a statului ca documente principale pot fi considerate dispozițiile date de domnitor, precum și hotărârile adunărilor reprezentanților poporului, care prezintă importanță, mai ales din punct de vedere al fiscalității. Dar apar și probleme economice, ca de pildă probleme cu privile la proprietăți, reglementarea prețurilor, a comerțului, mineritului, monetăria, unitățile de măsură etc. "Literatura" economică era reprezentată de calendarele anuale, care conțineau valoroase sfaturi practice, mai ales, pentru gospodari. Autorul scoate în evidență rolul unor intelectuali (Gelei Katona István, Szenczi Molnár Albert, Apáczai Csere János, Medgyesi Pál etc.) în anii 30 – 40 al sec.al VII, în crearea literaturii naționale științifice. Se pomenește și traducerea celor șase cărți ale lui Justus Lipsius "Despre știința societății burgheze", precum și de mercantilismul practic al domnitorului Bethlen Gábor.

În partea doua a studiului autorul tratează aspectele economice din capodopera marelui gânditor și pedagog ardelean, Enciclopedia Maghiară, care a văzut luminile tiparului în anii 1653-1655, la Utrecht, în Olanda, unde în aceea perioadă Apáczai Csere János frecventa cursurile universitare la universități din Olanda (Franeker, Leyden și Utrecht), perioadă în care s-a familiarizat cu aspectele gândirii protestante, cu puritanismul, cu concepția lui Descartes, care cum este cunoscut, au avut rol deosebit în revoluția engleză. Influențat de aceste curente, concepții Apáczai a ajuns la concluzia că factorul principal al dezvoltării economice îl constituie însușirea de către tineret în cadrul învățământului a cunoștințelor teoretice și practice de economie, în limba maternă. Aceasta l-a determinat să depună eforturi pentru strângerea acestor cunoștințe și cuprinderea lor în Enciclopedia Maghiară, punându-le astfel la dispoziția tineretului studios din Transilvania. În special în capitolele VIII, IX și X. ale Enciclopediei găsim aspectele de cultură economică, prezentarea diverselor aspecte privind meșteșugurile, activitățile gospodărești, problemele de etică, reglementarea juridică ale acestor activități. Totodată critică obiceiul practicat de nobilimea maghiară de a petrece timpul în străinătate, contribuind masiv la curgerea din țară, fără nici un rost, a monedei de aur, în schimb constituia o pierdere mare pentru economia națională. Această critică reapare cu secole în urmă, în perioada reformei, la mai mulți gânditori maghiari (István Széchenyi, József Dessewffy și alții). Autorul analizează cu lux de amănunte conținutul capitolelor VIII și X ale Enciclopediei, în care Apáczai tratează concret diverse aspecte ale economiei: probleme financiare, problema exportului și importului, avantajele atragerii în țară de meșteșugari din țările apusene, înființarea de instituții de învățământ economic cu aducerea în țară de cadre didactice din Scoția.

Paragrafele 5-13 sunt dedicate cunoștințelor agricole. Se tratează formele suprafețelor culturilor agricole, calitatea terenurilor, formulând cerințele de calitate privind a acestora pe diversele culturi. În capitole separate se ocupă cu grădinăritul, cu viticultura, cu creșterea vitelor, cu pescuitul și cu albinăritul.

În partea treia autorul tratează influența gândirii lui Apáczai asupra urmașilor, arătând, că după moartea lui literatura privind economia națională timp îndelungat n-a produs rezultate semnificative, astfel este greu de determinat influența lui în viitor.

Ca influență indirectă putem vorbi de rezultatele literaturii agrariene ardelene, care a fost influențată stimulativ de partea agrariană a Enciclopediei Maghiare. Privind literatura agrariană merită să fie amintit Tessedik Sámuel păstor evanghelic și pedagog (1742-1820) care pentru dezvoltarea agriculturii și ridicării nivelului de trai al țărănimii a depus o activitate importantă și în privință teoretică. În lucrarea sa "Ce este țăranul în Ungaria și ce ar putea fie", apărută în 1784, arată că agricultura țărănească și nivelul scăzut al acesteia se datorează lipsei de cunoștințele necesare, precum aceea că țăranul nu-și poate cultiva pământul ca proprietar și nu dispune de roadele acestuia, în interesul schimbării a propus reforme multiple. În acest scop a înființat și o școală model la Szarvas. Această activitate al lui amintește de activitatea similară al lui Apáczai Csere János.

Un discipol eminent al lui Apáczai a fost Bethlen Miklós, cancelarul transilvan, care a avut ocazia ca să frecventeze cursurile profesorului eminent 1658-59 la Cluj amintindu-l pe acesta prin cuvinte călduroase în autobiografia sa. Este demn de amintit că Bethlen ca și Apáczai, decăderea stării comunitare, a moralei și al situației economice o vede în educația insuficientă anacronistică, după părerea lui starea degradată a școlilor și academiilor este oglinda rămânerii în urmă și totodată și cauza ei.

Expunerea lui Lipovecz Iván la Cluj în cadrul conferinței "Mediatizarea Economiei"

LIPOVECZ IVÁN

Expunere la conferința organizată pentru ziariștii maghiari din România de rolul și sarcinile lor în presa cotidiană de informare obiectivă a populației despre problemele reale ale economiei.

În expunerea sa, dl. Iván Lipovecz, redactorul șef al celui mai popular săptămânal economic din Ungaria, HVG (Heti Világgazdaság – Săptămânalul Economiei Mondiale), care a fost înființat în anul 1979, în perioada aplicării în Ungaria a Noului Mecanism Economic, care a avut drept sarcină neglijarea conducerii centralizate pe bază de plan a economiei și trecerea treptată la economia pe piață și care în prezent apare în 120.000 exemplare.

Conferențiarul a prezentat situația presei economice maghiare, care în prezent numeră două săptămânale (HVG și Observatorul) și două ziare (Economia mondială și Economia Zilei), recunoscute ca presă economică. Cel mai vechi este Observatorul, înființat în l957 cu intenția de a ține la ordinea de zi inițiativele de reformă, noua gândire economică al cărei punct de plecare este considerat articolul lui Kornai János, apărut în 1955, în cotidianul Szabad Nép (Poporul Liber).

Curentul de reformă început în a doua jumătate a anilor 60, sub numele de noul mecanism economic, a eliberat pur și simplu noua gândire economică, rolul căreia nu a fost înbogățirea temeticii conferințelor de partid, a broșurilor numerotate, ci crearea de forumuri libere nu numai în presa scrisă, dar și în cea electronică (radio, televiziune). Propriu zis la această dată în Ungaria s-a formulat schimbarea sistemului politic, care cu toate contradicțiile, cu toate restricțiile și limitele, a dus la întroducerea în economie a elementelor economiei de piață.

S-a arătat greutățile prin care a trecut la început această presă, întrucât era lipsă de ziariști cu pregătire econo-mică care să corespundă cerințelor noi, întrucât în locul problemelor de macroeconomie a intrat microeconomia. Astăzi deja s-a rezolvat această problemă, având în vedere numărul mare al absolvenților învățământului superior economic, dintre care mulți aleg drept activitate de bază presa. Prin aceasta se explică și faptul că presa cotidiană rezervă loc și pentru prezentarea actualităților econo-mice. Si în această presă apar tot mai regulat articole semnate de personalități cu prestigiu în domeniu economic, în învățământ și cercetare.

În expunere autorul s-a oprit și la problema cât de liberă este în perioada presei libere presa. Răspunsul a fost afirmativ, întrucât au fost dizolvate așanumitele organizații zise "civile", ca de pildă Frontul Popular Național, în numele cărora au fost redactate ziarele și care asigura fondul material, dar care formula pretenții cu privire la și cum scrie în presă. Astăzi din punct de vedere financiar și presa economică a devenit independentă. De pildă încasările realizate de săptămânalul HGV pentru reclame ajunge totalul încasărilor realizate de toate săptămânalele considerate de calitate. Este adevărat că în prezent pe piața mondială încasările de reclame se diminuează. De pildă din această cauză ziare de mare popularitate, ca de exemplu Frankfurter Allgemeine Zeitung, au căzut pe podea. Si în Ungaria se diminuează încasările de reclamă, fapt pentru care trebuie să fim cu atenție, pentru a preveni scăparea terenului de sub picioare. În această privință HVG stă bine, achizițiile de reclamă sunt la nivelul corespunzător.

Mic istoric de economie

NAGY ERNŐ

Lucrarea conține partea a II-a al aceleiași lucrări din numărul precedent al revistei, prezentând situația economică a maghiarilor din teritoriile ocupate în 1919 și ajunse sub stăpânirea românească cu tratatul de pace din 1920. Pe baza unor documentații bogate (ca și la prima parte a lucrării) autorul prezintă situația economică a populației maghiare și române schimbată radical pe teritoriul amintit.

Autorul face referire la faptul, că de la 1867 evoluția materială pozitivă ale straturilor sociale române sub stăpânire maghiară, se datorează în primul rând politicii economice liberale ale statului maghiar pe când viața economică a populației maghiare ajuns sub stăpânire românească a fost determinată în contradicție cu declara-ția de la Alba-Iulia și cu ideile liberale, de Partidul Național Liberal, care a condus țara după idei naționaliste exclusiviste. Politica economică al lui Vintilă Brăteanu a determinat bazele de politică a statului

român și a dezvoltării ei economice pe termen lung, determinând astfel și posibilitățile de trai al etniei maghiare.

Se remarcă, că deja în primele luni al dominației românești a și început deposedarea moșiilor și terenurilor agrare maghiare și preluarea în proprietate românească. După Suciu Petre în 1916 proprietățile mici și mărunte laolaltă au reprezentat 24,8% pe mâna țărănimii maghiare, pe când 66,2% pe mâna celei române. Iar pe teritoriul Ardealului din terenurile agricole utilizabile 77% a fost în mâini române iar 31% pe cea maghiară. În prima parte a lucrării am văzut cum s-a ajuns la aceste proporții.

În continuare autorul arată precum conducerea statului român ar fi avut ocazia excelentă ca să asigure simpatia și loialitatea nevoiașilor maghiari față de statul român, dar acest lucru nu s-a întâmplat deoarece reforma agrară (1921) a servit doar întărirea elementului românesc și slăbirea celei maghiare. Printr-o justă aplicare a reformei agrare ar fi fost favorizată țărănimea maghiară. Deoarece față de proporția realizată de 78% la 14,8% proporția justă era 58,7% la 31,2% în funcție de proporțiile demografice al acestei categorii al populației.

Neajunsurile țărănimii maghiare a cauzat emigrarea masivă spre ținuturile românești din vechiul regat și spre America (în lucrare sunt arătate și datele aferente). Dar cu cele arătate n-a luat sfârșit neajunsurile țărănimii maghiare. Au mai urmat și alte nedreptăți astfel: exproprierea apelor minerale din ținuturile secuiești, ale terenurilor din zonele militare și ale terenurilor în scop de colonizare, precum politica discriminativă a stabilirii impozitelor și executarea acestora etc.

Inițierea activității cooperativiste a adus rezultate economice mai bună deși Dragoș Gheorghe constată, că venitul acestora față de cooperativele românești și săsești a fost modest, deoarece aceștia au primit credite avantajoase. Dar în sfârșit centralele cooperatiste maghiare au fost autorizate să funcționeze cu condiția să-i fie asigurată conducerea românească.. Consecințele sunt cunoscute…

În lucrare se mai arată, că pe lângă clasa țărănească, și clasa muncitorilor avea o pondere importantă, din care majoritatea era de etnie maghiară. După 1930 muncitorimea maghiară avea situația economică și de trai din ce în ce mai gravă. Partidul Social Democrat Român s-a erijat în postură, că îi apără interesele, dar n-a introdus în parlament nici–un deputat maghiar. Astfel apărarea drepturilor acestora a fost numai fațadă, în condițiile când deputatul Alexandru Vaida Voevod, conducătorul mișcării "Numerus Valachus" a pretins ca pe toate segmentele vieții economice "români băștinași" să-și ocupe locurile în proporție corespunzătoare.

Garda de fier la fel a pretins concedierea muncitorilor neromâni. Legea de naționalizare apărută în 1934 a prescris că cel puțin în proporție de 80% cei din funcții superioare, conducere technică, muncitori calificați să fie de naționalitate română. Nerespectarea acestor prevederi a generat sancțiuni grave. Miile de muncitori maghiari au fost frustrați de pâinea de toate zilele. Populația maghiară din industrie și comerț peste câțva ani a simțit măsurile dăunătoare aduse împotriva lor. Astfel printre altele, între 1924-26 impozitul industriașilor de pe teritoriul vechiului regat a scăzut cu 11%, în Ardeal a crescut cu 24,6%. Măsurile legislative deopotrivă au afectat atât industria cât și comerțul. Cel mai mare neajuns a fost neasigurarea corespunzătoare a creditului bancar. Politica de credit s-a manifestat conform principiilor discriminatorii a lui Valentin Brăteanu.

În urma Dictatului de la Viena din 1940 pentru societatea maghiară a apărut o situație schimbată atât din punct de vedere economică cât și din alte puncte de vedere față de care războiul și schimbările de dominație și de regimuri economice până azi prezintă o complexitate deosebită, care pretinde cercetări, analize, descrieri ceea ce va fi de datoria economiștilor mai în vârstă (martorii oculari) și al tinerilor econmiști și istorici în colaborare. Lucrarea se încheie cu această recomandare.

Agricultura în secuime – analiza situației

BENEDEK MÁRTA

Prin studiul său autorul ne oferă o imagine cu privire la situația agriculturii în cele trei județe (Covasna, Harghita și Mureș) unde locuiesc secuii. Din studiu putem afla că în această regiune gospodarii care lucrează pe suprafețele agricole restituite în 1991 se pot grupa în trei grupe: foștii proprietari proprietățile cărora au fost colectivizate, moștenitorii foștilor proprietari (care lucrează pământul în timpul liber după ce au terminat durata oficială a muncii practicate ca salariați la locurile de muncă și cei concediați ca urmare a reducerii personalului la întreprinderile industriale din localitățile

urbane. Toate aceste categorii, în marea lor majoritate, lucrează individual pământul, aplicând metode vechi și mod de organizare folosit înainte de colectivizare, refuzând diversele forme de asociere. În acele regiuni cu tradiții privind anumite culturi, pe alocuri au apărut forme de producție adecvate economiei de piață.

În cea ce privește structura organizatorică și calitatea fondului agricol în aceste județe situația este jalnică. Mărimea medie a pământurilor pe gospodării este în județul Covasna este 2,43 ha, iar în județul Harghita 4,55 ha. Suprafețele agricole aparținând unei gospodării sunt dispersate, ceea ce constituie o altă piedeică pentru folosirea tehnologiei moderne. După cerințele de calitatea majoritatea terenurilor agricole corespund categoriei IV. Doar una la sută corespunde categoriei I de calitate. Terenurile culturilor de viță de vie și de fructe sunt de ca-litate și mai slabă, ctg. V. În aceste condiții producția este modeste deapotrivă sub aspect cantitativ și calitativ.

În ceea ce privește ponderea forței de muncă folosită în agricultură, în toate cele trei județe, 1992 aceasta a reprezentat o treime a populației active. Aceasta cuprindea nu numai forța de muncă care lucrează pe bază de contracte de muncă, ci și proprietarii gospodăriilor familiale, precum și membri de familie care lucrează fără plată. În anul 1999 situația s-a schimbat în toate cele trei județe. În județul Harghita și Mureș ponderea celor folosiți în agricultură a crescut cu 6%, iar în județul Covasna cca. 2%. În ceea ce privește numărul celor care lucrează pe bază de contracte de muncă, situația este contrară numărul lor în 1999, față de 1991 s-a diminuat cu 40%, aceasta datorită reducerii personalului la gospodăriile de stat, la cooperativele de producție, la stațiunile de mecanizare, de cercetare, respective la desființarea multora din ele.

În privința pregătirii profesionale a celor care lucrează în agricultură situația este următoarea: cei de gradul inferior au însușit elementele de bază ale cunoștielor agricole în cadrul familiei din tată în fiu, cei de grad mediu au obținut pregătirea în cadrul sistemului de învățământ și au început activitatea profesională în gospodăriile colective. Majoritatea lor au reușit să introducă în gospodăriile individuale tehnologia nouă, obținând rezultate superioare față de cel din prima categorie.

Cei cu pregătire superioară (ingineri agronom, ingeneri zootehnice, medici veterinari) în mare au fost angajați la gospodăriile colective. Odată cu desființarea gospodăriilor colective, numărul lor s-a redus la jumătate. Inginerii agronomi în prezent lucrează la primării, la centrele locale de consultanță, medicii veterinari în prezent sunt liberprofesioniști.

După 1990 In Secuime s-au înființat din inițiativă locală multe forme noi de pregătire profesională.

Folosirea tehnologiei moderne se lovește nu numai de lipsa posibilităților materiale, dar frecvent și de nepăsarea gospodarilor, ce se manifestă din partea celor de vârstă înaintate, ponderea cărora este foarte mare.

Un alt aspect negativ este lipsa de capital. Criteriile sistemului de acordare de credite de către bănci sunt cu totul necorespunzătoare, în marea lor majoritate populație nu dispune de garanțiile cerute de bănci, din care cauză nu pot obține împrumuturi de la bănci.

În această privință exemplu pozitiv găsim din partea Fundației LAM din județul Covasna, care importă din apus mașini agricole, pe care le vinde gospodarilor prin creditare și acordă și împrumuturi pentru investiții (construirea de grajduri, achiziționarea de tractoare). De aceste posibilități beneficiază nu numai agricultorii din județul Covasna, dar și cei din județul Harghita.

Pentru rezolvarea pe ansamblu a greutăților de care se lovesc agricultorii din această regiune este necesar găsirea formelor prin care și această categorie a populației să poată ajunge în condiții avantajoase la împrumuturi bancare.

Noutăți în reglementările economice și financiare – Partea XXIII –

PÁSZTOR CSABA

Autorul prezintă noutățile în regelementările juridice în domeniu economic și financiar apărute în Monitorul Oficial 217-321 din 2004 partea I., grupate după cum urmează:

1. impozitare, declarații de impozit
2. amortizarea, reevaluarea mijloacelor fixe
3. contracte de muncă, sumele ce trebuiesc vărsate pentru retribuții
4. taxe vamale, TVA, impozitul de lux, spălarea banilor, impozitul pe venit
5. privatizare, avantaje pentru întreprizătorii mici și mijlocii, compenzări bănești în agricultură, norme

privind bursa de valori

6. auditări financiare, verificări conabile

7. pensii, burse

8. norme contabile, funcționbarea cooperativelor de credit

9. retrocedarea de imobilelor și terenurilor, obligații privind prevenirea incendiilor, obligații privind folosirea aparatelor de casierie

10. călătorii în străinătate, denumirea de localităților, protecția consumatorilor, înregistrarea sociatăților comerciale.

Conferința “ Mediatizarea Economiei”

Asociația Ziariștilor Maghiari din Romănia împreună cu Asociația Economiștilor Maghiari din România a organizat o întâlnire pe tema mediatizării economiei. Grupul de țintă a consfătuirii erau ziariștii și economiștii maghiari din Transilvania. După expunerile ținute de Lipovecz Iván, redactorul șef al săptămânalului economic din Ungaria HVG, Somai József, redactorul șef a Forumului Economiștilor, Simkó János, redactorul șef a Radioului Economic din Budapesta, participanții au discutat despre problemele ziarelor economice, lipsa articolelor economice din ziarele maghiare din România. Concluzia partici-panților la discuțiilor era clară: lipsește din redacția ziarelor maghiare un grup de ziariști economiști care ar putea să prezinte întâmplările economice într-un mod profesionalist și inteligibil tuturor.

Ciotlăuș Jutka

Întâlnirea Tinerilor Economiști din România

Întâlnirea tradițională a avut loc în zilele 14-15-16 mai a. c. la Odorheiu Secuiesc, cu o masivă participare a studenților facultăților și instituțiilor de învățământ economic superior, precum și a absolvenților din ultimii ani ai acestor instituții de învățământ. La conferință au participat 143 de tineri economiști din țară. Tematica centrală a întâlnirii a fost „Întreprinzătorii tineri în fața aderării la Uniuniea Europeană”. Expunerile au fost ținute de specialiști de bază ca: Bakacsi Gyula, vicerector a Universității Sapientia, Vass Attila, specialist financiar, Szakács Paál Erzsébet, expert contabil, Buday Sántha Attila, habil, șef catedră, profesor universitar, Universitatea din Pécs, facultatea economică, Száz János șef catedră profesor universitar, Universitatea de Științe Economice și Administrative din Budapesta, Lotfi Farbod, director general al băncii Deutsche Bank Ungaria, Péter Gábor, director SKR Consulting Sfântu Gheorghe.

Gáti Attila

Comunicări

Bursă

Asociația Economiștilor Maghiari din România oferă o bursă pentru realizarea unui eseu pe tema “Piața serviciilor în economia românească”, informații suplimentare la adresa mail: rmkt@from.ro

Conferința din Košice

Uniunea de Dezvoltare Regională din Nagykapos - Slovacia, în colaborare cu Új Kézfogás Közalapítvány - Ungaria, a organizat în perioada 19-20 mai, anul curent o conferință internațională cu tema "Șanse de colaborare între întreprinzătorii mici și mijlocii în bazinul Carpatic în urma dezvoltării Uniunii Europene". Conferința a avut șapte paricipanți din Ardeal. Pe lângă conferențiari de seamă din Ungaria și Slovacia, președintele Asociației Economiștilor Maghiari din România, Somai József, a ținut o prelegere despre situația economică a întreprinzătorilor mici și mijlocii din România și posibilitățile lor de dezvoltare în procesul integrării europene.

Comemorare Szentkirályi Zsigmond

În data de 29 mai anul curent a avut loc, comemorarea a 200 de ani de la nașterea lui Szentkirályi Zsigmond. Manifestarea de comemorare a fost organizată în sala de conferințe a Societății Muzeului Ardelean.

După prezentarea activității renumitului economist, membru al Academiei Maghiare de Știință, inginer minier, căpitan al minelor Transilvane, a avut loc așezarea de coroane la mormântul aflat la cimitirul Central. Manifestarea de comemorare a fost organizată de Asociația Technică Științifică Maghiară din Transilvania, Societatea Muzeului Ardelean și Asociația Economiștilor Maghiari din România.

* * *